

Till dig som ska presentera Socialstyrelsens material om 22 § LVU

Den här presentationen kan du använda för arbetsgrupper inom socialtjänstens myndighetsutövning och öppenvård. Syftet med presentationen är att ge en överblick över ett material om 22 § LVU och inspirera till diskussion och lärande i arbetsgruppen. Som stöd för den som håller i presentationen finns till varje bild en hänvisning till sidor i vägledningen.

Socialstyrelsen har tagit fram:

– Vägledning: Förebyggande insatser enligt LVU – en vägledning om tillämpningen av 22 § LVU. I vägledningen ingår ett reflektionsmaterial som stöd för diskussion i arbetsgruppen.

Du kan välja att använda materialet på olika sätt. *Ett* sätt att använda materialet är att:

1. Gå igenom ppt
2. Uppmuntra till fördjupning genom att ladda ner och läsa vägledningen
3. Arbeta med vägledningens reflektionsmaterial

Du kan antingen avsätta ett tillfälle för detta eller dela upp dessa aktiviteter på olika tillfällen.

Förebyggande insatser enligt LVU

– En vägledning om tillämpningen av 22 § LVU

Material från Socialstyrelsen

- **Vägledning:** *Förebyggande insatser enligt LVU – en vägledning om tillämpningen av 22 § LVU.* I vägledningen ingår ett reflektionsmaterial som stöd för diskussion i arbetsgruppen.

Barn och unga med socialt nedbrytande beteende

Jag mådde väldigt dåligt under en period, det var kaos. Det hände många dåliga och farliga saker ”...” som jag sluppit om någon reagerat tidigare. Sedan fick jag bra hjälp men den skulle behövt kommit mycket tidigare”

(Ung vuxen med erfarenhet av kontakt med socialtjänsten)

Den unges egna destruktiva beteende
– inte föräldrars
bristande omsorg

Vad innebär 22 § LVU?

- Öppna insatser utan samtycke, som ges medan den unge bor hemma;
  - Särskilt kvalificerad kontaktperson
  - Behandling i öppna former inom socialtjänsten
- Även kallat "mellantvång"
- En möjlighet att minska glappet mellan frivillighet och tvång

Lagens förutsättningar för beslut

- Ingen nedre åldersgräns, men en övre
- Beteende enligt 3 § LVU
- Inte påtaglig risk men ett antagande om beteendet fortsätter
- Samtycke till föreslagen insats saknas

Förebyggande insatser efter avslutad sluten ungdomsvård

22 § fjärde stycket

Den unge

1. är under 20 år,
2. har dömts till sluten ungdomsvård enligt 32 kap. 5 § brottsbalken och
3. vid verkställighetens slut bedöms vara i *uppenbart behov* av fortsatta insatser för att hindra ett sådant beteende som avses i 3 § LVU.

I övrigt gäller samma förutsättningar för beslut om insatser enligt 22 § LVU som annars.

Om beslutet inte följs

- Verkställighet kräver den unges medverkan
- Socialnämnden ansvarar för att klargöra följderna för den unge om hen inte medverkar
- Inga tvångsmedel
- Inga sanktionsmöjligheter – inte grund för omhändertagande enligt 3 § LVU

Socialtjänstens handläggning

- Beslutet föregås av utredning
- Bedömning av behov utifrån sammanvägning av svårigheter och resurser
- Bedömning att insats enligt 22 § LVU är det som bäst svarar upp mot behoven
- Beslut fattas av socialnämnd
- Behandlingen beskrivs i behandlingsplan
- Krav på att noga följa insatsen och ompröva beslutet enligt LVU

Professionens synpunkter och erfarenheter

- Möjlighet till tidig upptäckt och förändring
- Yttre stöd för den unge att delta i insats
- Föräldrar och omgivning behöver involveras som stöd
- Ökad rättssäkerhet

Läs i vägledningen om fler resultat som kan uppnås genom beslut enligt 22 § LVU.

Reflektionsmaterial

- Fem fiktiva fallbeskrivningar med tillhörande diskussionsfrågor
- Syftar till att utveckla förmågan att överväga om 22 § LVU kan vara tillämpbar och hjälpsam för att vända en negativ utveckling för en ung person
- Diskussionsfrågorna kan även användas för att diskutera egna ärenden

Exempel:

En 19-åring har bekräftad missbruksproblematik, då hen sedan 14-årsåldern har druckit alkohol och rökt cannabis i oklar omfattning. (...)

Diskutera:

1. Vilka möjliga handlingsalternativ finns för socialtjänsten?
2. Vilken kompletterande information skulle behöva inhämtas för att underlaget för beslut ska vara tillräckligt?
3. Skulle 22 § LVU kunna vara tillämplig?
4. Skulle insats enligt 22 § LVU kunna vara hjälpsam? I så fall, på vilket sätt?
5. Om ja, hur skulle behandlingen utformas?
6. Hur kan 19-åringen göras delaktig i utredning och behandling?

Allmänna diskussionsfrågor

1. Vilka kan vara utmaningarna med tillämpning av 22 § LVU?
2. På vilket sätt skulle beslut om 22 § LVU kunna vara hjälpsamt för att vända en negativ utveckling för en ung person?
3. Vilka sätt är mest effektiva för att nå fram med hjälp och stöd till unga personer med socialt nedbrytande beteende?

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**